

Vissza Egyiptomba

SZOMBAT DÉLUTÁN

**E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 16:3; 4Mózes 16:13;
Jeremiás 40:7-16; 41–44**

„Ők pedig mondának, Jeremiásnak: Az Úr legyen ellenünk tökéletes és igaz tanúbizonyság, ha nem mind ama beszéd szerint cselekszünk, amellyel elküld téged mi hozzánk az Úr, a te Istened” (Jer 42:5).

E heti tanulmányunk Jeremiás próféta munkásságának záró szakaszához vezet el. A befejezés nem az, hogy „boldogan éltek, amíg meg nem haltak”. Bizonyos értelemben úgy is összefoglalható az e heti tanulmányunk, amely Jeremiás könyvének gerince, ha azt mondjuk, hogy itt található a kegyelem ígéretének relatív korlátozása. Úgy kell értenünk, hogy a kegyelem nem fogja azokat megmenteni, akik kategorikusan elutasítják. Nem az számít, hogy az Úr hányszor szólt hozzájuk, felajánlva nekik a kegyelmét, a védelmét, a bűnbocsánatot, a békét és a jólétet, hanem az, hogy a hűséges maradék elfogadta Isten ajánlatát.

Mi a helyzet Jeremiással? Élete és munkássága emberi szempontból jelentéktelennek tűnt. A „könnyező prófétának” sokat kellett szenvednie, még azt követően is, hogy a figyelmeztetések beteljesedtek, mivel az emberek bűnös, pogány viselkedésükkel lázadtak és nyíltan szembe fordultak a prófétával, ezáltal megvetették az Úr szavát.

Mennyire óvatosnak kell lennünk! A kegyelem olyan ajándék, amely az arra méltatlanoknak adatott, de nem nyerhetik el azok, akik nem fogadják el.

POLITIKAI ANARCHIA

Azt gondolhatjuk: a város pusztulása és Babilon győzelme Izrael felett azt jelentette, hogy a nép megtanulta a történelmi leckét. Sajnos nem mindenki vonta le a következtetést, és a dráma még nem ért véget.

Olvassuk el Jer 40:7-16 verseit! Mi volt (újra) a népnek szóló üzenet? Miért jelentőségteljes a *maradék* kifejezés a 11. versben?

A béke és a jólét ígérete ellenére (lásd Jer 40:12) nem mindenki volt elégedett a fennálló helyzettel.

Olvassuk el Jeremiás 41. fejezetét! Milyen új problémákkal kellett a „maradéknak” szembenéznie?

A gyilkosság eredeti okát nem ismerjük, az viszont tény, hogy „a királyi családból vagy a tisztségviselők” közül követhette el valaki. A körülmény azt sugallja, hogy a vezető réteg még nem fogadta el, hogy a választott népnek fejet kell hajtania a babiloni uralom előtt. Mivel Gedáliást a babiloni király helyezte a trónra (lásd Jer 40:5), néhányan úgy gondolták, hogy az új kormányzó hazaáruló, aki hűtlenné vált, ezért el kell távolítani udvarával együtt.

A fejezet további részében láthatjuk, amint a maradék új fenyegetéssel nézett szembe: a babiloniaiaktól való félelem, akik (nem ismerve a történet részleteit) megtorlást terveznek Gedáliás és a babiloni harcosok lemészárlása miatt (lásd Jer 41:3).

Ismáel vétkei félelmet keltettek még azokban is, akiknek semmi közük nem volt ezekhez a bűnökhöz. Ez mit mond el azzal kapcsolatban, hogy engedtlenségünk által mennyi fájdalmat és szenvedést okozunk olyanoknak, akiknek semmi közük nincs a bűneinkhez

ISTEN ÚTBAIGAZÍTÁSÁT KERESVE

Olvassuk el Jeremiás 42. fejezetét! Milyen hangsúlyos üzenet található itt, amely szól azoknak, akik Isten útmutatását keresik imádságban? Mit kérnek a vezetők Jeremiás prófétától? Jer 42:1-3

Úgy tűnik, hogy egész Izraelben csupán egyetlen biztos pont van: Jeremiás. Gyermekek és nők, fiatalok és idősek nyújtják felé kezüket, hogy legyen segítségükre, kérdezze meg Izrael Istenét, hogy mit tegyenek. Ismerték és tudták Jeremiásról, hogy Isten prófétája, és amit az Úr nevében mondott, az beteljesedett.

Megígérték: „Mindent úgy teszünk, ahogyan üzeni általad az Isten.” Eskü alatt elkötelezték magukat az emberek, hogy Isten akarata szerint cselekszenek. *„Ha jó, ha rossz, hallgatni fogunk az Úrnak, a mi Istenünknek szavára, amelyért mi téged őhózzá küldünk; hogy jó dolgunk legyen, mert mi hallgatunk az Úrnak, a mi Istenünknek szavára”* (Jer 42:6). Szavaik elkötelezett vallomások voltak, mindazok után, amelyek velük történtek.

Vizsgáljuk meg, milyen párhuzam fedezhető fel Jeremiás próféta korábbi üzenetével: „Ne bízatok az idegen hatalomban! Bízatok az Úrban, Ő felvirágoztat benneteket és elhozza nektek a szabadulást, amikor itt az ideje! A szabadulás nem véletlenül következik be. Ahogy az idegen hatalmak nem segítettek korábban, most sem fognak támogatni benneteket.”

Isten figyelmeztette őket, mert ismerte szívüket és tudta: azon gondolkodtak, hogy visszamenjenek-e Egyiptomba (gondolj itt a jelképekre), ahol megkapják a hön áhitott biztonságot. Az Úr tehát nagyon világos és egyértelmű parancsot adott számukra, hogy ezt ne tegyék, mert ez romlást hozna az életükre.

Ismét fontos választás és döntés, amit nekünk is meg kell hoznunk: a Jézusba vetett hit és az engedelmség által élet és béke – vagy nyomorúság és halál. Nem számítanak a körülmények, végül mindannyian ugyanazt a véget kapjuk. A maradékkal ellentétben a figyelmeztetés számunkra nem olyan látványos, de hasonlóképpen megkapjuk az útbaigazítást.

Élet vagy halál, áldás vagy átok? Milyen döntéseket hozol naponta, az élet vagy a halál döntéseit?

VISSZATÉRÉS EGYIPTOMBA

Ha még nem olvastunk előre, Jeremiás 42. fejezetét érdemes tanulmányozni. Mit tesznek az emberek? Hittel fognak cselekedni, amely az engedelmisségben nyilvánul meg, és Júdában maradnak? Elkövetik-e a régi hibákat, ahelyett, hogy az „*Így szól az Úr*” parancsát követnék? A saját akaratukat cselekszik-e azzal szemben, amire Isten a 42. fejezet utolsó verseiben világosan figyelmeztette őket, hogy mi történik, ha mégis visszatérnek Egyiptomba?

Olvassuk el Jer 43:1-7 verseit! Mit tettek?

Amikor nem „ízlik” az Úr szava, akkor kétségbe vonjuk az üzenet eredetét. Hasonlóképpen, az emberek és a vezetők kételkedtek Jeremiásban. Úgy tűnik, hogy Izraelben csak a körülmények változtak, az emberek a régié maradtak, gondolkodásukban és szívükben egyaránt. Úgy vonták ki magukat Isten parancsa elől – és esküjük alól –, hogy Jeremiás prófétát bántalmazták. Azonban a becsületben megőszült és tisztességben megöregedett Jeremiást nem akarták a vezetők nyilvánosan megtámadni. Ezért Bárukot vádolták meg, a szolga ellen fordították haragjukat, hogy felizgatta ellenük a prófétát.

Olvassuk el 2Móz 16:3 és 4Móz 16:13 verseit! Milyen párhuzam fedezhető fel a nép Jeremiáshoz és Mózeshez intézett szavaiban?

Az emberi természet kifogásokat keres, hogy valakit hibáztasson a saját gondjaiért; keresi a lehetőséget, hogy a szükségest ne tegye meg. Bárukot megvádolták azzal, hogy a babiloniaiak győzelmét kívánja, és honfitársai fogságba vitelét szorgalmazza. Jer 43:1-7 szakasza nem szól arról, hogy az emberek miért tartották árulónak Bárukot, mint ahogy azt sem írja le a Szentírás, miért vélték azt, hogy Mózes meg akarja öletni a népet a pusztában, miután kivonultak Egyiptomból. Az emberek érzelmük és szenvedélyük rabságában talán nem rendelkeznek reális indokokkal véleményüket illetőleg. Milyen fontos tehát szenvedélyünket és érzelmünket alárendelni az Úrnak!

Milyen gyakran engedjük, hogy érzelmeink és vágyaink elhomályosítsák józan ítélőképességünket és felülírják még az „*Így szól az Úr*” parancsát is? Mi módon védjük meg magunkat attól, hogy az érzéseink és vágyaink irányítsák életünket? 2Kor 10:5

A FOGSÁGBA VITEL

Olvassuk el Jer 43:8-13 verseit! Mit mondott az Úr Jeremiás által?

Taphanész Egyiptom északkeleti határán volt található, komoly erődítménnyel rendelkező határváros volt, ahol jelentős zsidó diaszpóra élte mindennapjait.

Jeremiás egy újabb szimbolikus prófétai cselekedetet hajtott végre. A szavak olykor hangsúlyosak, azonban a bemutatott cselekedetek még nagyobb hatást gyakorolnak ránk. Hogy pontosan miként kellett Jeremiásnak köveket eltemetnie a fáraó háza elé, nem tudjuk. Az üzenet lényege, hogy a fáraó nem egyenlő Istennel, aki beteljesíti ígéretét. A menekültek azt gondolták, hogy az Egyiptomba való szökésük védelmet és biztonságot jelent nekik. Ám legalább akkorát tévedtek, mint azok, akik korábban úgy vélték, hogy védelmet és biztonságot jelent Egyiptom árnyékában élni (Jer 37:7-8). Az egyiptomi istenek értéktelen bálványok, pogány fekélyek voltak az emberek életében, és rávették őket, hogy az igazságot ne ismerjék fel. Az izraelitáknak ugyanúgy tudniuk kellett volna, mint ahogyan mi is tisztában vagyunk azzal, hogy az egyedüli biztos védelmünk csupán az Isten iránti engedelmességből fakad.

„Amikor az önmegtágadás vallásunkká válik, meg fogjuk érteni és tenni fogjuk az Úr akaratát; a szemeink be lesznek kenve szemgyógyító irral, hogy a törvény csodálatos dolgait szemlélhessük. Az engedelmesség útját látjuk majd az egyedül biztos útnak. Isten csak olyan mértékben tartja felelősnek népét, amilyen mértékben a világosság értésükre adatott. A törvény követelésesei igazak és ésszerűek és Krisztus kegyelmén keresztül elvárja, hogy teljessük kéréseit” (Ellen G. White: *The Review and Herald*. 1890. február 25.).

Gondoljunk arra a szimbólumra, amikor az izraeliták eljutottak Egyiptomba, hogy a vágyott biztonságot megtalálják. Milyen ironikus! Lelki értelemben milyen kísértés környékez bennünket, hogy „visszamenjünk Egyiptomba”, megtaláljuk azt, amiről úgy véljük: az Úrban nem találtuk meg?

NYÍLT ELLENÁLLÁS

Olvassuk el Jer 44:1-10 verseit! Mit tettek a foglyok Egyiptomban?

Jeremiás az egyiptomi fogságában is ugyanazzal a problémával találta magát szemben, amely ellen Izraelben több mint negyven éven keresztül fel-emelte szavát. Akkor a nép vezetőihez szólt, most a nép szegényeit figyelmeztette a bálványozás miatt. Jeremiás üzenete Egyiptomban is ugyanaz volt, mint korábban Jeruzsálemben. Sajnálatos módon a foglyok közül sokan azokat a bűnöket követték el, amelyek pusztulást hoztak rájuk.

Milyen felháborító választ adtak Jeremiásnak, amikor a próféta szembenézett velük? Jer 44:15-19

Szívük keménysége és tévedésük teljesen átalakította gondolkodásukat. Nyíltan kihangsúlyozták a prófétának, aki „az Úr nevében” szólt hozzájuk, hogy igazából ezt követően fognak a pogány istenekhez fordulni. Indoklásuk szerint a korai időkben, a jósiási reformokat megelőzően mélyen elmerültek a bálványimádásban, és jó illattal áldoztak a „menny királynőjének”, továbbá ezt italáldozatokkal tetézték, s akkor jól mentek a dolgaik. Anyagilag biztonságban éltek. Azonban a jósiási reformok után (amelyek túl későn jöttek és csak félszívvvel hajtották végre) a veszély bekövetkezett. Vajon miért hallgatnának Jeremiásra és intéseire?

Jeremiás válasza (Jer 44:20-30): „Nem, nem értitek?! Pontosan ezért jött rátok a katasztrófa, mert mindezeket cselekedtétek. A makacs ellenállásaitok miatt nem akartok megváltozni és ezért még több sorscsapás jön rátok. A biztonság, amire hön vágytok Egyiptomban, délibáb és hazugság, a pogány istenekhez hasonlóan, akiket imádtok. Végül meg fogjátok érteni az igazságot, de már túl késő lesz!”

Mi van azokkal, akik a bűneikben és hitetlenségükben – látszólag úgy tűnik – jobban élnek, mint a hűséges keresztények, akiknek nehéz próbákön kell átjutniuk? Ezt a helyzetet hogyan tudjuk megérteni?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Jeremiás könyvében, mint ahogy az egész Bibliában a gonosz és a jó kérdésével szembesülünk. Keresztényként pedig különbséget tudunk tenni a jó és a rossz között, mert Isten pontosan meghatározta (lásd 5Móz 12:8; Józs 24:15; Mik 6:8; Mt 22:37-39; Róm 7:7). De mi van akkor, ha nem hiszel Istenben? Hogyan tudod megkülönböztetni a jót a gonosztól? Az ateista Sam Harris a következőt javasolja *A morális határ* című könyvében, amelyben értelmezi a jó és a rossz fogalmát, amelyeket kizárólag a tudomány módszerein keresztül érthetünk meg. Amint a tudomány segítségével megértjük, mi a különbség az erős és a gyenge nukleáris erő között, ugyanígy segít felfogni a jó és a rossz közötti különbséget. Azt is felveti, hogy egy nap a tudomány talán a gonoszsgát is gyógyítani fogja. „Gondold csak át, mit jelentene, ha a jövőben gyógyítani tudnánk az emberi gonoszsgát! Képzeld el, csak a vita kedvéért, hogy bármilyen kardinális változás előidézhető az emberi agyban olcsón, fájdalommentesen és biztonságosan. A pszichopata betegség ellen a gyógyító orvosság az étrend-kiegészítőbe helyezhető, mint a D-vitamin. A gonoszsg nem egyéb, csupán táplálkozási hiányosság” (Sam Harris: *The Moral Landscape*. Simon & Schuster, Inc., Kindle Edition, 109. o.). A legtöbb tudós, még akik nem hisznek Istenben, azok sem tartják lehetségesnek, hogy a tudomány valamikor is meg tudja oldani a gonoszsg problémáját. Ha nem hiszel Istenben, akkor hol találsz rá a megoldásra?

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. „Minden attól függ a mi életünkben, hogy mennyire fogadjuk el Isten feltételeit” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. 1. köt., Budapest, 1999, Advent Kiadó, 118. o.). Miért tévedés azt gondolni, hogy a megváltást feltétel nélkül kapjuk meg? A feltétel nem ugyanazt jelent, mint a cselekedet, amely némelyek szerint érdemessé tenne bennünket Isten előtt? Hogyan tudjuk megkülönböztetni a cselekedetek általi üdvösség hamis tanítását (legalizmus) attól a másik hibás elmélettől, hogy a megváltás nem feltételekhez kötött (olcsó kegyelem)?
2. Gondolkozzunk még a csütörtöki tanulmányunk utolsó kérdésén! Ha valaki azt mondja: „Nem hiszek sem Jézusban, sem Istenben, mégis milyen jól megy sorom. Igazából jobb az életem, mint a tied, pedig te keresztény vagy!” Hogyan válaszolnál erre?

TÚRMEZEI ERZSÉBET:
SZONETT
A GAZDAGÍTÓ SZEGÉNYSÉGRŐL

Keresztje alatt a Megfeszítettnek
katonák osztottak néhány ruhán.
Morogtak, hogy annyi csupán,
és a köntösére sorsot vetettek.

Más nem maradt utánad semmi, semmi!
Krisztus, a kismadárnak fészke volt,
s neked fejed se hol lehajtanod!
Hogyan is tudtál ilyen szegény lenni!

Szent szegénységed csodagazdagsága
örökül maradt a szegény világra:
szereteted, irgalmad, életed,

hogy ezt a mérhetetlen örökséget
osztogathassuk ma is, áldva téged
és gazdagító szegénységedet.